

فصلنامه علمی - پژوهشی روانشناسی دانشگاه تبریز

سال پنجم شماره ۱۹ پاییز ۱۳۸۹

نقش کانون کنترل سلامت و گرایش‌های علیتی در پیش‌بینی رفتارهای خودمراقبتی افراد مبتلا به دیابت نوع II

منیژه حاتملوی سعدآبادی - کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه تبریز

دکتر جلیل باباپور خیرالدین - دانشیار گروه روانشناسی دانشگاه تبریز

دکتر حمید پورشریفی - استادیار گروه روانشناسی دانشگاه تبریز

چکیده

پژوهش حاضر به بررسی نقش گرایش‌های علیتی و کانون کنترل سلامت در پیش‌بینی رفتارهای خود مراقبتی بیماران دیابتی نوع II پرداخته است. در این تحقیق که از نوع همبستگی است، تعداد ۶۰ بیمار به طور تصادفی از بین کسانی که به مرکز آموزش دیابت بیمارستان سینا در شهر تبریز مراجعه کرده بودند، برگزیده شدند. از آزمودنی‌ها خواسته شد مقیاس چندوجهی کانون کنترل سلامت، مقیاس گرایش‌های علیتی عمومی و مقیاس رفتار خودمراقبتی را تکمیل کنند. برای تحلیل داده‌های پژوهش از روش‌های آماری معنی‌داری، ضریب همبستگی، تحلیل رگرسیون چندگانه و آزمون t گروه‌های مستقل استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد که بین رفتار خودمراقبتی با کانون کنترل درونی سلامت رابطه‌ی مثبت معنادار و با کانون کنترل شانس رابطه‌ی منفی معنادار وجود دارد. در صورتی که بین کانون کنترل قدرت دیگران و رفتار خود-مراقبتی